



AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

NO. 13

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco, Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg, Denver,

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER Indianapolis, Florida, Ely, Pueblo, Rock Springs, all Ohio

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, FEBRUARY 11, 1981

VOL. LXXXIII

Pritisk na oporečnike v Sovjetski zvezi se neusmiljeno povečuje

WASHINGTON, D.C. —

Državno tajništvo ZDA je objavilo poročilo, v katerem ocenjuje, do kakšne mere so človečanske pravice upošteevane v vseh državah sveta. Takšno poročilo pripravi tajništvo vsako leto po zakonu, ki ga je odobril zvezni kongres. Med drugim je v poročilu povedano, ali so v posamezni državi človečanske pravice bolj ali manj upošteevane v primerjavi s prejšnjim letom.

Del poročila, ki se ukvarja z razmerami v ZSSR, je bil zelo obsežen. Tajništvo meni, da se je pritisk na oporečnike v ZSSR lani znatno povečal. To pomeni, menijo v tajništvu, da sovjetski voditelji res smatrajo oporečnike za nevarne.

V letu 1980 so v ZSSR aretirali ali obsodili do 100 oporečnikov, izseljevanje sovjetskih državljancev, pripadnikov židovske vere oz. rodu je pa bilo manjše za več kot polovico v primerjavi s predlanskim.

Po mnenju tajništva so se razmere izboljšale v nekaterih državah in je pri tem omenilo Kitajsko, Zimbabve in Peru. Stanje človečanskih svoboščin pa je nazadovalo v Južni Koreji, Nikaragvi in v od Izraelcev zasledeni zahodnem bregu reke Jordan.

Nevzdržne so razmere v El Salvadorju, kjer je državljanska vojna v l. 1980 zahtevala najmanj 9000 smrtnih žrtev. Isto velja za Afganistan, kjer Sovjeti uporabljajo vojaška sredstva proti civilnemu prebivalstvu.

Predstavniki Reaganove administracije poudarjajo, da so poročilo pripravili za časa Carterjeve vlade in da ne predstavlja vseh podrobnosti mišljenja novega predsednika in njegove vlade.

Načelnik generalštaba gen. David C. Jones oslane na tem meslu

WASHINGTON, D.C. — Obrambni tajnik Caspar W. Weinberger je izjavil, da bo sedanji načelnik generalštaba gen. David C. Jones ostal na tem mestu. Tako se je odločil sam predsednik Ronald Reagan.

Mnogi konservativci v zveznem kongresu so nasprotovali gen. Jonesu, ker so menili, da je sodeloval z bivšim predsednikom Jimmyjem Carterjem v politiki, ki je bistveno oslabela ameriško vojaško moč v primerjavi z rastočo močjo Sovjetske zveze.

Gen. Jonesova mandatna doba kot načelnik generalštaba bo trajala še nekaj več kot 16 mesecev. Nikoli se ni zgodilo, da bi predsednik ZDA odstranil načelnika pred iztekom njegove normalne mandatne dobe.

Opozicijo zoper gen. Jonesa je vodil sen. Jesse Helms, republikanski konservativec iz Severne Karoline.

Žrtvujemo se za svoj tisk, ohranimo naš slovenski list Ameriška Domovina!

Zadnje vesti

• Las Vegas, Nev. — Sinoči je zopet izbruhnil požar v enem od velikanskih hotelov v tem mestu. Tokrat je požar zajel Hilton hotel. Reševalci so še na delu, doslej so našli 8 trupel. Več sto oseb je huje ali lažje poškodovanih. Policisti so aretirali nekega moškega, ki ga sumijo za požigalca.

• Cleveland, O. — Včeraj se je začela sodna obravnava zoper ukrajinskega priseljenceca Johna (Ivana) Demjanjuka. Demjanjuk je obtožen, da je sodeloval z nacisti v uničevalnih taboriščih na Poljskem in da je zatajil svojo preteklost, ko je vložil prošnjo za ameriško državljanstvo. Osebe, ki bodo pričale proti Demjanjuku, bodo trdile, da je obtoženec isti človek, ki so ga v taboriščih imenovali "Ivan Grozni". Demjanjuk trdi, da je nedolžen, podpirajo ga člani njegove družine ter ameriške ukrajinske organizacije. Židovski aktivisti so pa na drugi strani in zahtevajo Demjanjukovo obsodbo. Ako bo Demjanjuk obtožen, mu bodo odvzeli državljanstvo, morda ga celo izgnali iz ZDA.

• Washington, D.C. — Predsednik Ronald Reagan je obljubil, da v prizadevanjih za zmanjšanje zveznega proračuna ne bodo prizadeti nekateri življenjsko važni programi, med njimi Social Security, Medicare in invalidnine, ki jih prejemajo ameriški vojni veterani.

• Varšava, Polj. — Poljsko vrhovno sodišče je odločilo včeraj, da zasebni kmetovalci po sedaj veljavnem zakonu nimajo pravice, ustanoviti neodvisne organizacije. Lahko pa ustanovijo nekakšno združenje. Lech Walesa in drugi predstavniki Solidarnosti in kmetovalcev trdijo, da bodo zahtevali od Sejma, poljskega parlamenta, naj spremeni zakon tako, da bo neodvisna kmetovalska organizacija zakonita.

Clevelandski Korotanci gredo v Korotan! Podpirajte jih!

Novi grobovi

Mary F. Bajc

V ponedeljek, 9. februarja, je v Euclid General bolnišnici po kratki boleznii umrla 66 let stara Mary (Mitzie) F. Bajc s 314 E. 246 St. v Euclidu, rojena Lunder v Clevelandu, žena Ernesta, sestra Hermine Race (g. Race lastuje Euclid Race Dairy) iz Fort Lauderdale, Fla., Stephens (pok.), Adolpha (Willowick, O.) in Josephine Aucin (Euclid, O.), zaposlena pri Euclid Race Dairy od l. 1940 do 1953, članica ADZ št. 45 in SNPJ št. 5. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v četrtek, ob 10. na pokopališče Knollwood. Na mrtvaškem odru bo danes od 2. do 4. in zvečer od 7. do 9.

Mary Zupancic

Umrli je Mary Zupancic rojena Uljančič na Gornjem Zemnu pri Ilirski Bistrici, vdova po pok. možu Michaelu, mati Mary Pica (Kalif.) in Lillian Upton (Colo.), 5-krat stara mati, 6-krat prastara mati. Rajnka zapušča brata in tri sestre v Sloveniji in brata v Argentini. Bila je članica Kluba slovenskih upokojencev na St. Clair Ave. in Dr. Naprej št. 5 SNPJ. Pogreb bo iz Zak pogrebnege zavoda na 6016 St. Clair Ave. v petek, 13. februarja, ob 9.30, v cerkev sv. Vida ob 10, nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo jutri, v četrtek, od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Mary A. Boltezar

Včeraj popoldne je v Euclid General bolnišnici umrla 70 let stara Mary A. Boltezar, hčerka ge. Mary, rojena Strnad, Boltezar in pok. Antona, sestra Anthonyja, teta in prapeta. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnege zavoda na Lake Shore Blvd. v petek, 13. februarja, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30, nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo jutri, v četrtek, od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Rose Skelin

Včeraj je v Hillcrest bolnišnici umrla 77 let stara Rose Skelin z 21950 Tracy Ave.,

Udbaš Ribičič spreminja barvo?

za fašistično propagando, ali pa za kazniva dejanja zoper ljudstvo in državo in še posebej smo občutljivi za dejanja, ki rušijo bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije, ki ogrožajo našo svobodo in sistem, ki je posoda te svobode." Javno godrnjanje v Sloveniji o tem, koliko pomoči pošiljajo iz te republike na Kosovo ali v Makedonijo, bi najbrž "rušilo" bratstvo in enotnost v SFRJ.

Ker režim tako skrbno pazi na slediljve pojave, pravi Ribičič, disidenti nimajo prostora v Sloveniji ali SFRJ. "Za disidente namreč pri nas nikakršnih pogojev. Če zaradi tega ne, ker so meje na široko odprte, ena osnovnih karakteristik disidentstva pa je emigrantstvo." Ta trditev je tako smešna, da je težko verjeti, da jo je Ribičič izrekel. Nadaljuje: "Poleg tega

Cynthia B. Dwyer le končno zapustila Iran; 4 Angleži še v zaporu

TEHERAN, Iran. — Iranci so končno privolili v odhod v tujino 49-letne Američanke Cynthia B. Dwyer, ki jo je neko sodišče obsodilo na izgon iz države. Ga. Dwyer je prišla v Iran, da bi napisala pohvalne članke o iranski revoluciji. Namesto tega, so jo Iranci aretirali in obtožili vohunjenja v prid ZDA.

Edini Američanec, ki ga še imajo Iranci zaprtega, je trgovec Zia Nassry iz New Yorka. Nassry, ki je afganistanskega rodu, je odšel v Iran z namenom, pomagati afganistanskim upornikom v njihovi borbi proti sovjetskim zasedbenim enotam.

Iranci trdijo, da so našli strojnico v Nassryovi hotelski sobi in so ga zaradi tega aretirali. Nassryjev brat, ki živi v Allentownu, Pa., je priznal, da je bil Zia Nassry namenjen v Afganistan, ko so ga zaprli Iranci. Ameriško državno tajništvo posreduje preko švicarskih diplomatov, a brez uspeha. Tudi švicarski diplomati niso smeli obiskati Nassryja.

V iranskih zaporih so tudi 4 Angleži. Trije so povezani z angleško anglikansko Cerkvijo in so delali v Iranu kot misijonarji in učitelji. Četrti Anglež je trgovec. Iranci jih obtožujejo, da so vohunili za zahodne države.

bivajoč pred mnogimi leti na 6525 Shafer Ave., rojena Iveković v mestu Kraljevci, Hrvaška, od koder je prišla v Cleveland leta 1923, vdova po lani umrlem možu Nikoli, mati Michaela in Geralda (lastnik Jerry's Lounge na 6622 St. Clair Ave.), 2-krat stara mati, zaposlena kot šivilja pri Fisher Body na Coit Rd. skozi 10 let, do svoje upokojitve leta 1952. Bila je članica SNPJ št. 147 in HBZ št. 99. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnege zavoda na 6502 St. Clair Ave. v petek, 13. februarja, ob 10. na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo jutri, v četrtek, od 2. do 5. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

NOVI PREDSEDNIK VLADE V POLJSKI JE GENERAL WOJCIECH JARUZELSKI

VARŠAVA, Polj. — Že petič v zadnjih osmih mesecih je prišlo do pomembne spremembe v sestavi poljske vlade. Na izredni seji centralnega komiteja poljske komunistične partije je bil namreč odstranjen sedanji predsednik poljske vlade Jozef Piskorski, ki je bil na tem položaju komaj 6 mesecev.

Za novega predsednika vlade je centralni komitej imenoval dosedanjega, dolgoletnega obrambnega tajnika in člana vodilnega politburoja, gen. Wojciecha Jaruzelskega. Jaruzelski je star 57 let, izšel v Sovjetski zvezi, a po vsem sodeč pripada zmernejši struji v partijskem vodstvu. V državnem tajništvu ZDA v Washingtonu, D.C., pravijo, da je Jaruzelski zelo blizu partijskega voditelja Stanislava Kanie.

Opazovalci poljskih razmer menijo, da imenovanje Jaruzelskega pomeni začetek odločnejšega stališča partijskega vodstva zoper delavsko gibanje Solidarnost in druge oporečnice skupine. Nekatere celo trdijo, da so se v centralnem komiteju odločili za Jaruzelskega predvsem zaradi njegovega ugleda pri sovjetskih voditeljih.

V naslednjih mesecih vidijo analitiki dva pomembna mejnika za Poljsko. Prvi bo kongres sovjetske komunistične partije, ki se bo začel že 23. tega meseca. V Moskvi se bodo zbrali ne samo prav vsi sovjetski voditelji marveč tudi voditelji vseh vzhodno-evropskih komunističnih držav in voditelji skoraj vseh komunističnih partij po svetu. Dvoma ni, da bodo na tajnih sestankih veliko govorili in se morda tudi odločili o dogodkih na Poljskem.

Aprila letos pa bo izredni kongres poljske komunistične partije. Po mnenju analitikov morajo biti stvari v Poljski jasne že pred začetkom tega

kongresa. Pri tem opominjajo, da so Sovjeti zasedli Češkoslovaško tik pred začetkom kongresa češkoslovaške partije avgusta 1968. Nesprejemljivo za sovjetsko vodstvo bi namreč bilo, da bi poljski kongres sprejel oz. "uzakonil" očitno liberalizacijo ali demokratizacijo političnega sistema.

Na zasedanju centralnega komiteja poljske partije so baje vsi govorniki ostro kritizirali politične oporečnike in "skrajneže", ki da igrajo tako pomembno vlogo v Solidarnosti. Osrednja trditev v teh napadih je v tem, da je šla Solidarnost predalet in da sedaj vodi državo na rob propada.

Član politburoja Kazimierz Barcikowski je dejal npr., da je sedanje stanje celo nevarno za nadaljnji narodni obostoj Poljske. Naloga komunistične partije je, da zopet prevzame kontrolo nad razdiralnimi silami, ki ogrožajo državo.

Tuji novinarji, ki poročajo iz Poljske in sledijo delovanju voditelja Solidarnosti Lecha Walesa, poudarjajo, da je Walesa precej zaskrbljen zaradi pojave množičnih štrajkov, posebno v južnih delih države.

Pozornost je zbudilo tudi srečanje med sovjetskimi veleposlanikom v Vzhodni Nemčiji Piotrom Abrasimovom s poveljnikom sovjetskih enot, nastanjenih v tej državi, gen. Mihailom Zaitsevom. Navzoči so bili tudi visoki funkcionarji vzhodnonemške vlade in vojske.

Ameriška vojska nujno potrebuje več denarja, pravijo v Pentagonu

WASHINGTON, D.C. — Načelnik generalštaba ameriške vojske, gen. David C. Jones je vložil prošnjo pri tajništvu za obrambo, naj bodo izdatki za obrambne namene v finančnem letu 1981 za 3 milijard dolarjev višji, kot je predlagala bivša Carterjeva administracija.

Za finančno leto 1982, je nadaljeval gen. Jones, pričakujejo od 20 do 30 milijard dolarjev več. Finančno leto 1982 se bo namreč začelo že 1. oktobra letos.

Člani generalštaba bodo izročili svojo prošnjo novemu tajniku za obrambo Casparju W. Weinbergerju, o podrobnostih pa je pričal gen. Jones pred podborom odbora za vojaške zadeve predstavniškega doma.

Ako bodo odobrili predlog gen. Jonesa in generalštaba, bodo izdatki za vojsko v letu 1981 okrog 179 milijard dolarjev, v letu 1982 pa kar okrog 226 milijard dolarjev.

Predsednik Ronald Reagan je že obljubil, da namerava stalno in znatno povečevati izdatke za okrepitev in usposobitev ameriških vojaških sil.

Iz Clevelanda in okolice

Sestanek volivcev—

V petek, ob 8. zvečer bo v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. odprta seja Demokratskega kluba 23. varde. Navzoča bosta župan George V. Voinovich in Safety Director Vince Amato. Govorila bosta v prid predloga za povišanje davka na zasluzke za pol odstotka. Odgovorila bosta na vprašanja, ki jih bodo stavili navzoči. Vabljeni so vsi zainteresirani občani.

Pesem, raj in še kaj—

Fantje na vasi, Kres, Mladi harmonikarji in Alpski Sekstet priredijo zabavno popoldne v nedeljo, 15. februarja, ob 3.30 v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Prireditelj je v korist potovalnega sklada pevskega zbora Korotan. Pridite!

Dan predsednikov—

V ponedeljek, 16. februarja, je državni praznik v počastitev rojstnih dni predsednikov Georgea Washingtona in Abrahama Lincolna. Vsi zvezni, državni, okrajni in mestni uradi bodo zaprti. Pošte ne bodo dostavili.

Pouk angleščine—

Solski odbor mesta Clevelanda nudi pouk angleščine za odrasle, ki tega jezika ne govorijo. V senklerski okolici je pouk ob ponedeljkih in sredo od 6. do 8. zv. in sicer v Kovačič centru na 6250 St. Clair Ave., ob torkih in četrkih od 10. do 12. popoldne pa pri Sv. Vidu. Za colinwoodsko okolico je pouk ob ponedeljkih in sredo od 1. do 3. popoldne v Nottingham knjižnici na 760 E. 185 St. Solnine ni, prav tako so učbeniki brezplačni. Za informacijo, pokličite 229-9636 in vprašajte za go. Verlie ali go. Klein.

Dodatek—

Družina pok. Mary Paušič, o katere smrti smo poročali pretekli ponedeljek, je prosila, da bi dodali k temu poročilu podatke, da je imela rajnka tudi osem že pok. bratov in eno že pok. sestro.

Kucinich na St. Clairju—

Včeraj popoldne smo videli bivšega župana Dennisa J. Kucinicha, ko je stal pred Kovačičevem rekreacijskim centru in se pogovarjal z novinarji. Kritiziral je seveda župana Voinovicha in predlog za povišanje davka na zasluzke.

Solnina dražja—

Studentje, ki obiskujejo univerze, ki jih financira zvezna država Ohio, bodo moralno plačevati več solnine začeni z jesenskim semestrom. Kljub temu bo solnina v javnih univerzah v Ohiju še vedno veliko cenejša, kakor je v privatnih univerzah.

VREME

Hladno in vetrovno danes z možnostjo dežja v dopoldanskem času in snega v popoldanskem. Najvišja temperatura dopoldne okoli 45 F, popoldne pa le 15 F. Spremenljivo oblačno, vetrovno in hladno jutri z najvišjo temperaturo okoli 7 F.

Rudolph M. Susel
(Konec)



6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks
in July

NAROCNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$10.00 na leto; Kanada in dežele izven
Združenih držav: \$15.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$10 per year—Canada and Foreign: \$15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

88

No. 18 Wed., Feb. 11, 1981

Beseda iz naroda...

TRAJNA POVEZANOST PREKO OCEANA

CLEVELAND, O. — Ko je bila 23. januarja 1981 priobčena v Ameriški Domovini slika pevskega zbora KOROTAN pod naslovom: "Korotan nosi pesem Slovencev v zamejstvu", je nas ameriške Slovence prevzemalo toplo čustvo bratske povezanosti med Slovenci v tujini z našimi rojaki, ki živijo in se borijo za svoj narodni obstanek prav na robu naše matične domovine.

Zivo še nam je v spominu gostovanje koroškega pevskega zbora "Gallus" tukaj v Ameriki. Ko smo se od koroških pevcev poslavljali, smo si voščili: Podali smo si roke in naj ostanejo sklenjene! To pristrčno voščilo je ves čas vezalo ameriške Slovence in naše zamejske rojake. Med nas so potem prišli tudi pevci in godci iz Primorske.

Letos v juliju pa namerava pevski zbor Korotan iz Clevelanda ponesti slovensko pesem in pozdrave ameriških Slovencev našim rojakom na Koroškem in Primorskem. Doslej se nobena tako številna skupina ni tvegala takšnega podvzeta, saj je samo pevec okrog 80. Prav za to "kulturno izmenjavo" pa ni na razpolago državnih fondov — ne na Koroškem ali Primorskem, ne v Ameriki. Toda prav takšna prilžnost postavi na tehnično moč, spo-

sobnost in voljo vse naše slovenske skupnosti, da zmoremo tudi takšno velikopotezno zamisel izvesti. In res, sprožila je sodelovanje več slovenskih društev, da skupno podprejo pevski zbor Korotan za dolgo pot preko oceana k našim zamejskim bratom na Koroškem in Primorskem.

V ta namen so se združila društva: Fantje na vasi, Kres in Mladi harmonikarji za skupen nastop v nedeljo, dne 15. februarja, ob pol štirih popoldne v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clairju v Clevelandu.

Prav tako bo sodeloval orkester Alpski Sekstet. Za ples in zabavo po nastopu bodo poskrbeli godbeniki Alpskega Seksteta in Veselih Slovencev.

Ze imena teh društev nam jamčijo, da bo program njih predvajanj vsestransko pester. Z lepo udeležbo bomo vzpodbujali naša društva k složnemu delovanju, sami pa bomo imeli zavest, da smo pomagali pri izvedbi velike slovenske zamisli "sklenjenih rok" med ameriškim Slovincem in zamejskimi rojaki na Koroškem in Primorskem. V nedeljo, 15. februarja, naj torej nikdo ne ostane doma! Na svidenje v Slovenskem narodnem domu!

Jože Melaher

Dvajset let
Slovenske pristave

CLEVELAND, O. — Letos obhajamo 20 let, od kar se je ustanovila Slovenska pristava. Kot vsako leto za to ustanovo, je njena prva prireditelj za nami. Mislim seveda na našo tradicionalno "Pristavsko noč 1981", katera je bila 24. januarja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

S tem dopisom želim v imenu odbora Slovenske pristave izreči zahvalo vsem, ki so na kakor koli način pripomogli k res lepemu uspehu. Rad bi bil kratak in zato ne bom našteval imen vseh, vendar vseeno ne morem mimo vsaj nekaterih.

Odkrito priznam, da ne vem, kje naj bi začel! Poskusil bom kar po vrsti. Mogoče bom s tem še malo opisal Pristavsko noč tako, kot je bila.

Najprvo gre zahvalo odbornikom in članom SP, ki so pripravili in okrasili veliko dvorano Slovenskega narodnega doma na St. Clairju, vse to pod spretno roko Boža Pusta. Obenem se zahvaljujemo cvetličarni Jimmyja Slapnika na 6620 St. Clair, ki je zopet letos, kot že več let poprej,

neugodno, zaprositi volivce, naj soglašajo s povišanjem svojih davkov.

Pri tem Voinovich posebno poudarja, da bo mestna uprava nabrala okrog 75 centov vsakega novega dolarja dohodka od oseb, ki ne živijo v mestu, a so zaposleni v Clevelandu in uporabljajo njene storitve. Poleg tega mnogi Clevelandčani ne bodo nič prizadeti zaradi novega davka. Upokojenci in drugi, ki niso zaposleni v mestu, ne bodo plačali nič. Obdavčeni bodo samo tisti, ki so redno zaposleni in prejemajo plačo od delodajalcev. Zato si prizadevajo Voinovich in njegovi sodelavci prepričati starejše volivce in tiste, ki prejemajo socialno podporo, naj glasujejo za predlog na volitvah v torek, 17. februarja. Oni bodo največ pridobili, ako bo predlog odobren.

Moje mnenje je, da župan zasluži našo podporo. Upam, da bo predlog o davku na zaslužke zmagal.

Rudolph M. Susel

pred slovensko javnostjo s svojo krstno predstavo. Hvala gdč. Terri Jarem, ki je podarila slovenski šopek dirigentu in voditeljici plesne skupine.

Prisrčna hvala ge. Mileni Slemc, ki je ves večer pomagala blagajničarki. Da pa niso bila grla suha, so skrbeli odborniki in člani Slovenske pristave. Orkestru in pevkama "Veseli Slovenci", ki ga vodi g. Dušan Maršič, se toplo zahvaljujemo. Ti odlični glasbeniki so nas zabavali do konca te lepe noči.

Zahvala tudi Ameriški Domovini za vse dopise in objave, saj brez njihove dobre volje in naklonjenosti ne bi mogli čitati tega dopisa!

Torej še enkrat najlepša hvala vsem in vsakemu in na svidenje 23. januarja 1982.

Za odbor:

Miro Erdani

Iz newyorške prosvete

V nedeljo, 15. februarja, bomo newyorški Slovenci praznovali deset let svoje farne prosvete.

Na sporedu bo nastop naše zlate, bistre mladine. Nastopili bodo večkrat. Karl Klešsin bo zapel, kar je v preteklem letu zrastle na njegovem zelniku humorja in šal; duhoviti in z vsemi mažami namazani Simon Kregar nam bo v verzih povedal svoja opazovanja fare in njenih faranov in zagonetni Tone Babnik pripravljala s svojimi pomočniki in pomočnicami vrsto presenečenj, za katera niti jaz ne vem.

Pridite vsi! Ne bo vam žal! In če vam bo žal, vam bom povrnil iz svojega žepa vse, kar boste na uri zapravili!

Na svidenje 15. februarja po deseti maši na Osmi!

Dr. Zdravko Kalan

Naročniki pišejo

Montreal, Kan. — Spoštovani! Odločil sem se, da se naročim na časopis Ameriški Domovino. Prosim, ako začnete s pošiljanjem ob novem letu. Vas pozdravlja

John Rebernack

Richmond Hts., O. — Ameriška Domovina! Tukaj vam pošiljam ček za enoletno naročnino, ostala dva dolarja sta v podporo listu. Pozdrav.

Frank Sevníkar

Richmond Hts., O. — Spoštovani! Priložen je ček za naročnino, ostalo pa je namenjeno kot podpora za ohranjanje Ameriške Domovine. Z listom smo na splošno zadovoljni, posebno zaradi novic o slovenskih rojakih, raztresenih po raznih krajih sveta. S spoštovanjem

Victor Kmetich

Willowick, O. — Spoštovano uredništvo! Prilagam denarno nakaznico za enoletno naročnino Ameriške Domovine. Hvala za obvestilo. Pozdrav vsem!

John Mosnik

Euclid, O. — Spoštovano uredništvo! Ker mi bo potekla naročnina prihodnji mesec, vam tukaj pošiljam ček, za leto 1981. Obenem se vam lepo zahvalim za vaše delo in trud. Želim vam vsem v uredništvu veliko uspeha in srečno novo leto! S spoštovanjem vas pozdravljam

Rose Vičić

Podpirajte slovenske
trgovce!

Karikatura nekega slovenstva

IV.

Na zgodovinskem, narodopisnem, arheološkem in drugih področjih pa se gledanja od takrat do danes niso spreminila. Iz nekakšnega megle nega slovenstva odgovorni vse do danes naši javnosti še niso znali ali pa zaradi ideološkega pritiska niso smeli izluščiti izvirne slovenske kulturno — zgodovinske podobe, tako da še vedno mislimo, kakšen "mlad" narod da smo.

Nek novepečeni narod, kot je v prejšnjem stoletju z vso ihto zatrjevalo avstronomsko časopisje. In takemu novepečenemu narodu seveda niso smele pritiskati enake politične pravice, kot so jih bili deležni "zgodovinski" narodi pod monarhijo.

Ko po I. svetovni vojni nemško nacionalna propaganda ne zadeva neposredno glavnine slovenstva, bi bilo pričakovati, da pride do končnega razčiščenja, kar zadeva trditve o podložniški preteklosti Slovencev. Toda novi centralizem v SHS tega ne dopusti. Tudi njegovim naménom jugoslovanjenja ustreza čim bolj poniževalna podoba slovenske zgodovine; iz katere naj bi bil za Slovence edini izhod ta, da se spojuje v enoten brat-ski jugoslovanski narod, ki bo dovolj velik in močan, da se lahko uspešno zoperstavi pohlepu nemškega in italijanskega imperializma.

In tako so najbolj banalne nemško nacionalne trditve o suženjski zgodovini Slovencev dobile znova svojo potrditev. Se huje! Poprej je šlo za trditve nasprotnika, zdaj pa so to postale trditve domačega zgodovinopisja, nadzorovane po centralističnem režimu, ki mu je načeloval Ljudomil Hauptmann, profesor za jugoslovansko zgodovino na ljubljanski univerzi. Zaradi suženjske preteklosti naj bi slovenskemu človeku ne preostajalo drugega, kot da se čimprej poslovanje oz. pojugoslovanje in se s tem reši dozdnevno sramotnega slovenstva.

Takšne politične smeri so se oprijeli še posebno slovenski liberalci, s svojim glasilom, dnevnikom "Jutro". Vedeli so, da jih bodo v tem podprli centralistični beograjski krogi in jim prepustili kar največ mest v javni upravi in drugod. Povsod tam, kjer je šlo za njihovo pristojnost. Po uvedbi diktature kralja Aleksandra (1929) postane pojugoslovanjenje tudi uradni cilj centralističnega režima.

Nasprotna stran, ljudska stranka, manjše skupine, posamezniki, ki so hoteli še nadalje verjeti v slovenski narod in njegovo prihodnost, so se zatekli v kulturno delo in hoteli ohraniti slovenstvo vsaj kot kulturno skupnost.

Zanimivo pri tem je to, da nobena stran ni hotela spregledati resnične vloge panslovenske ideologije in da se odgovorni niso spoprijeli v prvi vrsti s popačenim in poniževalnim prikazovanjem slovenstva. Zaverovanj so bili v akademsko neoporečnost takih prikazovanj, ki so hromila slovensko narodno zavest in jo usmerjala v ideološke namene.

In to kljub temu, da so se vzporedno s protislovenskim tolmačenjem naše zgodovine že zgodaj pojavili kritični spisi. Na tem področju sta bila precej dejavna zlasti arhivar dr. Josip Mal (zgodovina Karantanije) ter profesor Fran Grivec (zgodovina Sp. Panonije, delovanja sv. Cirila in Metoda, njuni spisi). Oba sta utemeljeno oporekala suženjskemu prikazovanju slovenske preteklosti.

Toda pritisk režima in njegovega aparata je bil očitno

premočan. In zdi se, da je bilo prav to vzrok bodisi za univerzitetno kariero Ljudomila Hauptmanna, zaradi njegovega protislovenskega pisanja, kot tudi za to, da je npr. sicer zaslužni zgodovinar Milko Kos v svoji knjigi "Zgodovina Slovencev" (1933) sprejel in obdržal dokazana dejstva bistveno gledanja Ljudomila Hauptmanna.

To omenja J. Mal v svoji nemško pisani knjigi "Fruehgeschichte der Slowenen" (Ljubljana 1939), s katero je hotel nekoliko popraviti sramotilne trditve o Slovincih, ki jih je Lj. Hauptmann s svojimi nemško pisanimi spisi zanesel v nemško in evropsko zgodovinopisje.

Kot že omenjeno, stvarnejša gledanja na slovensko zgodovino niso pridrli niti doma. Narodno — kulturno obzorje in s tem narodnostni čut naše javnosti so povsem obvladali kulturniki in književniki. Tudi pa seveda niso bili prvenstveno zavzeti za odkrivanje resnične slovenske zgodovinske podobe. Njih poetičnim poimovanju slovenstva je očitalo mnogo bolj odgovarjala suženjska podoba lastnega naroda. Zatirani narod, ki ga je treba odrešiti zgodovinskih in sedanjih spon. O tem so želeli peti in pisati.

Kulturniško gledanje na slovenski narod in njegovo zgodovino, ki ni zmoglo kritičnega preverjanja ideoloških in režimovskih prikazovanj, je vodilo do tega, da so odgovorni iskali odrešilnih zgledov in modelov na tujem, jih skušali posnemati in prenašati na slovenska tla.

Začenja se nepristrano "opiranj" svetu ter zanemarjanje domačega, nevezetost domače razmere, čut in tradicije. Tuji modeli naj bi nekako magično odrešili vse napačne slovenske tegobe. Ideološki politični smernice kakor krščanskega socializma, ki jih jih posneli po francoskih nemških vzorih, vse do sovjetskih zgledov leninizma in stalinizma, ob že tradicionalni pogosto naivni, klerikalni verozanosti v Rim, so imeli za nekatere poseben mik.

Kar se je pa zdelo sprva mo nekaj romantičnega, je vodilo sčasoma v idejna sprota in v medvojne tragedije. Ideologija (ter interese, ki jih vsebuje) je stopila pred narodno zavest.

Kot nekakšna vodilna se vleče skozi pisanje, javno obveščanje ter narodno vzgojo cankarjanski simbol slovenskega človeka — hlapca, s katerim navidez tako zelo sovpadajo zgodovinsko slovensko hlapčevstvo, da o njem skoraj ni moč dvomiti.

Iz tega hlapca je treba praviti novega človeka, samozvestnega in odprtega svetovnega soočiti z Evropo. Mogoče je za takšno vzdušje najbolj značilno ravno Kocbekovo "Premišljevanje o Španiji" predvečer druge svetovne vojne ter nekatera dela pisateljske smeri socialnega realizma.

Toda, če je ta čas šlo za nekritično prevzemanje njihovih socialnih ter ideoloških modelov, ki naj bi skoraj magično odrešili slovenske probleme, je vsa ta stremitev vendarle prevečala. Zato boka skrb za narodovo usodo.

Oblikovalci takratnega slovenskega mišljenja, dresirani po različnih ideologijah, si niso mogli zamišljati, da je slovenstvo v kulturno — zgodovinskem pogledu mnogo večji pomen, kot pa so si mogli zamišljati. In s takimi mi, še vedno nerazčiščenimi predstavami o slovenstvu so prijadrali v povojne čase.

(Dalje)

Župan Voinovich in davek na zaslužke

Menda ni bralca Ameriške Domovine v širši clevelandski okolici, ki ne ve, da bodo v torek, 17. tega meseca, posebne volitve, na katerih se bodo volivci Clevelanda odločili o predlogu za zvišanje davka na zaslužke od oseb, zaposlene v mestu. Davek naj bi bil zvišan za pol odstotka. Vsaka izdaja obeh clevelandskih dnevnikov, prav tako vsa poročila na televiziji in radiu, veliko govorijo o tej zadevi.

Župan George V. Voinovich in njegovi sodelavci se udeležujejo javnih sestankov na vseh koncih mesta in prosijo za podporo na volitvah. Pojasnjujejo, zakaj je tako pomembno, da volivci glasujejo za ta predlog. Novembra lani so isti volivci namreč predlog odklonili. Zadnja povpraševanja pa kažejo, da je prišlo do precejšnje spremembe v mnenju volivcev. Po teh povpraševanjih jih je bajje 43 odstotkov volivcev za predlog, 29 proti, ostali pa se še niso odločili o tem, kako bodo glasovali.

Voinovichovo stališče je, da mestna uprava nujno potrebuje več dohodkov, in da jih bo novi davek tudi prinesel. S tem denarjem, trdi, bodo mogli v naslednjih letih povečati število policistov in gasilcev ter posodobiti njihovo opremo. Prav tako bodo imeli dovolj denarja za obnovitev cest in mostov ter izboljšavo drugih mestnih storitev.

V nasprotnem primeru, meni župan, se bo sedanje neugodno stanje našega mesta še naprej slabšalo. Odpuštili iz službe bodo morali še več policistov in gasilcev, zapreti še več gasilskih domov itd. Nazadovanje Clevelanda se bo nadaljevalo, privatne firme ne bodo hotele investirati v mesto, nekatere teh firm bodo celo zapustile Cleveland. Nekatere od županovih izjav v tem smislu so skoraj smešne, vendar izhajajo iz njegovega trdnega prepričanja, da ima prav in da razume, kakšne bodo posledice za mesto brez novih dohodkov.

V svojih javnih nastopih je župan Voinovich natekel na odpor mnogih, ki so ga poslušali. Volivci niso več vajeni verjeti nobenim politikom, ker so bili mnogokrat prevarani od le-teh. Podatki, ki jih navaja župan, so prepričljivi, a jim mnogi volivci enostavno ne verjamejo. Drugi so pa jezni zaradi nekaterih ukrepov, ki jih je podvel župan v zadnjih tednih, ko je hotel odpuštili iz službe več mestnih uslužbencev, zaprli nekatere gasilske domove in rekel, da to lahko smatrajo občani mesta kot začetek vsega, kar se bo zgodilo, ako bo predlog o davku na zaslužke odklonjen 17. februarja. Mnogi vidijo v tem nič več in nič manj kot izsiljevanje.

Kljub vsemu temu mislim, kot sem mislil tudi novembra lani, da je v korist volivcev, ako odobrijo povišanje davka na zaslužke. Najbrž tega ne bi rekel, ako bi bil župan mesta v tem trenutku kdo drugi kot George Voinovich. Slišal sem, seveda, da so nekateri Slovenci do neke mere razočarani z Voinovichem. To je tudi povsem razumljivo, saj nihče ne more biti vsem vse, nihče tudi ni brez napak ali spodrsrljavev.

Dvomim pa, da bi se mogel kdo pojaviti, ki bi lahko upravičeno govoril o kakšni zlorabi položaja v zvezi z županom, o kakšni podkupnini ali kaj podobnega, še manj o kakšni osebnih nepoštenosti. Ko je bil Voinovich izvoljen novembra 1979. leta, je bilo jasno, da prejšnja administracija Dennisa J. Kucinicha ni uspela. Takrat smo sicer vedeli, da je tudi Kucinich podedoval finančne težave, s katerimi se je moral spoprijeti. Pomanjkljivosti prejšnjih mestnih uprav so le vodile do končnega obračuna.

Kucinicheva smola pa je bila, da ni bil kos težavam Clevelanda. Tudi on je moral vedeti, da mestna uprava potrebuje več dohodkov. A se ni upal obrniti na volivce in jim povedati resnico. Zahteval je od volivcev, naj odobrijo zvišanje davka na zaslužke za pol odstotka in obljubil, da ako to storijo, bo dovolj. Volivci so mu verjeli in odobrili predlog. Pa ni dosti pomagalo.

Ko je moral zapustiti mestno hišo pred kakimi 15 meseci, je Kucinich prepustil vse probleme Voinovichu. Ta je, po mojem mnenju, skušal povedati resnico, vedoč, da je ta resnica neprijetna in da mu bo povzročala hude politične težave. Kakor sam pravi, kot republikanec in finančni konservativec, mu je izredno

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Glas iz ljudstva

Uvodna misel za danes naj bi bila sporočilo, ki sem ga bral pred nekaj tedni v katoliškem listu Twin Circle. Piše tega sporočila srčno želi povedati nekaj gotovemu krogu ljudi. Če zapišem "srčno želi povedati," hočem označiti, kaj mu leži na srcu in kaj bi rad dosegel. Vsekakor nekaj, kar je med vernimi vredno vsega spoštovanja, vredno posnemanja, vredno, da bi krog ljudi, ki mu je sporočilo namenjeno, to upošteval, vendar ne zaradi pritiska od katerekoli strani, temveč zaradi Tistega, ki Ga ta krog javno predstavlja. Sporočilo namreč izraža staro resnico, po kateri pa tudi moderen človek, ki se bori, da bi ostal veren, še vedno želi. Sporočilo je namenjeno katoliškemu duhovniku. Takole se glasi:

"Oče, prosim, bodi duhovnik! Na poskušaj biti eden izmed nas, eden čisto podoben nam v obleki, v govorjenju in obnašanju.

Bog hoče, da si drugačen, ker samo, če si drugačen, moremo v tebi gledati odsev Boga.

Ti pri maši posvečuješ, da naše darovanje zadobi božjo veljavo. Zato pred oltarjem potrebujemo duhovnika.

Enako ga potrebujemo v spovednici, da nas vodi in odvezuje.

Samo če si drugačen, moreš narediti, česar mi ne zmoremo. Posebno smo potrebni moža molitve, da nam daje zgled in nam je duhovni srednik pred Bogom.

Zato, oče, bodi in ostani duhovnik Boga!"

Kratka prošnja vernega človeka 20. stoletja. Kratko sporočilo duhovniku, ki drugače mislijo. In koliko jih je, ki ne spoznajo, da jih ljudje ne cenijo in ocenjujejo po tem, v kakšnem avtomobilu se vozijo, ampak, kako se oblačijo. Ali se skrivajo v civilni obleki, ali javno pričajo o Gospodu, ki ga predstavljajo. Isto velja za redovnice, ki se hočejo uveljaviti v današnjem svetu v preklatnih krilih. Res je, da obleka ne dela človeka. Vendar pa se človek obleče tako, kakor mu narekuje njegova notranjost. Samo ponovl bi zadnji stavek gornjega sporočila: OČE, BODI IN OSTANI DUHOVNIK BOGA!

Kako je s starostnim domom?

Letos je pripravljali odbor za starostni dom Lipa vabil na občni zbor s pozivom, da bo ta zbor odločal o važnih zadevah. Občni zbor, ki naj bi obravnaval delo in nedelo pripravljalnega odbora v letu 1980, je bil sklican za 25. januar 1981 ob 3h popoldne v dvorano Brezmadežne na Brown's Line. Kot leto poprej, se je tudi letos zbralo kakih 100 članov in gostov iz obeh župnij.

Občni zbor je vodil predsednik g. Peter Čekuta. Po branju zapisnika zadnjega občnega zbora je g. M. Jan CA. podal finančno stanje, ki izkazuje, da ima ustanova Lipa dobrih \$118.000 denarja in zemljo s hišo, ki je vredna \$334.000. Na njej pa je čez

\$178.000 dolga po 10%. Zanimivo je bilo poročilo ge. A. Resnik, ki je našela vse kraje v Ontariju, iz katerih so Slovenci v letu 1979 prispevali za starostni Dom. Škoda, da podoben pregled darovalcev ni bil narejen za leto 1980. G. A. Blatnik je pa povedal, da je odbor predložil prošnjo za gradnjo doma občinskim oblastem, in da upa na odobritev tako, da bi v drugi polovici letošnjega leta mogli začeti z gradnjo.

G. L. Babič je govoril o nabiranju sredstev v letu 1980. Splošna kampanja je v tem letu prinesla nekaj čez 35.000 dolarjev. Banket in piknik sta dala čistega dobrih \$9000. Drugih dohodkov je bilo še \$16.281.00. Skupaj torej \$60.328.00. Vseh stroškov za obresti, upravo hiše, za poštino in drugo je bilo dobrih 23.000 dolarjev.

Predsednik pa je sporočil načrt, oz. proračun za zidavo in upravo doma, če bi ta obsegal sob za 100 stanovalcev. Pri sedanjem stanju financ, bi upoštevajoč vse dohodke od stanovalcev in vso vladno subvencijo bili dohodki premajhni, da bi krili administracijo, operativnost in oskrbo, zato je odbor sklenil, da bi zgradili najprej poslopje za 50 stanovalcev. Občni zbor je pod tekoč dokaz prenovljen načrt odobril, zlasti še, ker bo možnost dograditve pozneje položena že v temelje.

Poslovna doba je potekla štirim članom, zato so bila za volitve predložena imena štirih kandidatov. Med tem, ko so skrutinatorji šteli glasove, so gospe postregle s čajem in pecivom. Izid volitev je bil: g. P. Pevlin ponovno izvoljen, gospa A. Resnik tudi; na novo pa sta bila izvoljena g. F. Torkar in gđc. I. Erjavce.

Por.

Karavan 1981.

V Torontu že vsaj 14 let deluje ustanova METRO CARAVAN. Različne narodnosti v mestu Torontu pripravijo vsaka svoj paviljon ali pa več, izvolijo svojo Kraljico-lepotic in ji ob stran postavijo župana, dajo paviljonu ime, kot npr. Ljubljana, Zagreb ali Dunaj ali Pariz, okrasijo ta paviljon z narodnostnimi motivi in v njem pripravijo razstave svojega narodnega duha in iznajdlivosti, ter kulturne delavnosti. Sveda je srce paviljona kuhinja, ki proizvaja narodno jed in zraven nje gostilna, ki toči narodne pijače.

Paviljon mora biti izraz tistega mesta, čigar ime nosi, tako glede tvarne kot duhovne kulture. Kot Karavan odpre svoja vrata, tedaj se začne potovanje. Avtobusi prevažajo potnike iz Rima do Dunaja, od Ljubljane do Pariza, iz Zagreba do Barcelone in še naprej v lepa, daljnja mesta tega sveta. Letos bo 58 paviljonov po celem mestu. Potniki vseh ras in narodnosti tako spoznavajo drug drugega, od kje je kdo doma, kaj doma jedo in pijejo, kako doma pojejo in plešejo in kaj lepega in zanimivega producirajo.

Tako Karavan služi medsebojnemu spoznavanju, družabnosti in povezanosti. Ljudje spoznavajo, kako nepotrebne so meje med narodi, kako

noro je prelivanje krvi med narodi, ki pa imajo tudi sosedovi toliko lepega in dobrega in to tako prijazni ljudje.

Za nedeljo, 1. februarja, so štirje mladi Slovenci: John Bernik, Ed Škrli, Stefan Vinčec in Viljem Stajam sklicali sestanek predstavnikov slovenskih organizacij, da bi se z njimi pogovorili, kako bi letos kar najlepše organizirali slovenski paviljon Ljubljana. Odzvalo se je 35 mladih in ne več tako mladih in so v triurnem razpravljanju povedali, kako naj bi letos iz-

DOMA IN PO SVETU

V preteklih desetletjih so zvezne vlade, zlasti demokratične, posvečale posebno pozornost onim z nizkim dohodkom ali celo brez njega. Z davki so jemale vlade del dohodka imovitejšim ter ga v obliki raznih podpor in socialnih programov dajale revnim. Konservativne skupine so se pritoževale nad takim "novim porazdeljevanjem" imovine. Označevale so to za "prisilno podpiranje" ne le "manj srečnih", ampak tudi zanikanih in lenih.

Ponovno je bilo v tej zvezi slišati zahtevo: Kdor ne dela, naj tudi ne je. Pri tem ni bilo dovolj upoštevano dejstvo, da je veliko takih, ki bi radi delali, pa dela ne dobijo. Ni torej njihova krivda, če si ne morejo sami z delom preskrbeti za življenje potrebna sredstva.

Nova, konservativna republikanska vlada izjavlja, da bo najprej odpravila zlorabe v podpornih programih, postopno pa te tudi omejila, ko bo gospodarstvo začelo ponovno rasti in nuditi priložnosti za zaslužek tudi vsem tistim, ki bi radi delali, pa sedaj zaposlitve ne morejo dobiti.

Predsednik Reagan je ponovno zatrdil, da bo ohranil sedanj sistem Social Security in mu pomagal na zdravo finančno osnovo.

Prva naloga nove vlade na gospodarskem področju naj bi bilo zaviranje inflacije ob prizadevanjih za poživitev in krepitev celotnega narodnega gospodarstva. Posebna skrb naj bi bila namenjena avtomobilski, jeklarski in gradbeni industriji, ki so po gospodarskem zastoju lani bile najbolj prizadete.

Sprostitve nadzora nad cenami petroleja in naravnega plina naj bi povečala iskanje, odkrivanje in črpanje teh dveh virov energije ter s tem zmanjšala odvisnost ZDA od tujine v oskrbi z njima.

Ukinitev nadzora nad cenami bo vodila do večjega povišanja teh, s tem pa tudi do večjega varčevanja z njima. Pri tem je treba misliti v prvi vrsti na prisilno varčevanje tistih, ki ne bodo imeli denarja, da bi kupovali drago olje za ogrev, drag gazolin in drag naravni plin.

Nova gospodarska politika, ki jo bo uvedla republikanska vlada, naj bi postopno zmanjšala sedanje visoke obresti na posojila in sveda tudi na vseh vrst vloge. Cenejši krediti naj bi omogočili nove vloge v gospodarstvo in s tem njegovo pospešeno rast. Ta naj bi potem vodila do zmanj-

gledala 'Ljubljana' sredi Ontarija, ko jo bodo obiskovali ljudje iz vseh delov sveta.

Kdor bi želel vedeti, kakšni so bili sklepi tega dolgega razgovora, je povabljen, da pride pogledat, ko bo Karavan nastopila svojo pot po Torontu in bo pokazala, kaj hranijo v sebi, pri sebi in med seboj prebivalci te lepe kanadske metropole: videli boste tradicijo stoletij.

O podvigu bom še poročal, da bo vsakdo vedel, kje si nabaviti pasaport za na to dolgo, dolgo pot.

Por.

Med starejšimi dijaki manj kadilcev

Dijaki zadnjih letnikov višjih šol kadijo manj, kot so njihovi predniki pred nekaj leti, je ugotovila študija University of Michigan.

Ko jih je leta 1977 kadilo vsak dan 29%, jih je lani le 21%. Povpraševanje je pokazalo, da se dijaki sedaj bolj zavedajo škodljivosti kajenja in da se bolj brigajo za svoje zdravje. Kajenje na višjih šolah postopno prehaja iz mode.

Po poročilu U.S. Surgeon General urada je število kadilcev od leta 1964 do lani padlo od 40,3% na 32,5%.

Zvezna vlada porabi nad petino celotnega narodnega dohodka

Po uradnih podatkih zvezne vlade porabi ta okoli 22,3% celotnega narodnega dohodka. Republikanski predsedniški kandidat Ronald Reagan hoče delež zvezne vlade pri celotnem narodnem dohodku z zakonom omejit na 19%.

Lani najmanj avtomobilov od leta 1961

Ameriška avtomobilska industrija je lani prodala skupno najmanj avtomobilov od leta 1961. Prvič se je zgodilo, da je avtomobilska industrija v kaki drugi državi zgradila več novih avtomobilov kot ameriška.

V ZDA je bilo zgrajenih skupno 7,5 milijonov novih avtomobilov, osebnih in tovornih, na Japonskem pa kar 11 milijonov.

Uradno živi v ZDA 226 milijonov ljudi

Urad za ljudsko štetje je objavil uradne podatke o lanskem štetju. Naštel je skupno nad 226 milijonov ljudi, 11,3 odstotke več kot pred 10 leti.

Število prebivalstva je najbolj porastlo na jugu, jugozahodu in zahodu dežele. Severozahod in Srednji zahod sta zaostala v rasti in predstavljata sedaj manjši del prebivalstva vse dežele, kot sta ga pred 10 leti.

Prebivalstvo Ohia je porastlo le 0,9% na skupno 10.758.000. Po številu prebivalstva je sedaj prva Kalifornija, sledijo ji New York, Teksas, Pennsylvanija, Illinois, Ohio in druge države.

Število zločinov raste

Oblasti so vedno bolj zaskrbljene, ko število zločinov zopet narašča, posebno število umorov, ropov in vlomov.

Nekateri vidijo vsaj delen vzrok v povečani brezposelnosti in gospodarski stiski, ki je posebno močno psižadela nekatera velika mestna središča.

Razne zanimivosti iz ljubljanskih časopisov

Termalne vode na Bledu?

BLÉD — Na Bledu nadljujejo z vrtnjem in iskanjem terminalne vode. Predlanskim so napravili prve vrtnice pri Kazini in pred hotelom Park ter našli vodo, ki je imeja nekaj manj kot 22 stopinj Celzija.

Turisti v Postojni

POSTOJNA — Lani je obiskalo Postojnsko jamo, točno 827, 826 turistov. To je za dobrih 7000 turistov več kakor v letu 1979. Zanimiv je podatek, da je bilo v primerjavi z letom 1979 za 8 odstotkov več tujih turistov, domačih pa je bilo 20 odstotkov manj. Do konca junija bo Postojnsko jamo obiskala vsak drugi dan skupina turistov iz Sovjetske zveze. Pričakujejo več kot 5.000 obiskovalcev iz ZSSR.

Več sladkorja

ORMOŽ — V ormoški tovarni sladkorja so lani predelali okrog 112.000 ton sladkorne pese in naredili 12.119 ton sladkorja. Tovarna sladkorja v Ormožu je nova in je lani obratovala le s tretjino zmogljivosti. Že prihodnje leto bi morala tovarna proizvesti več kot 43.000 ton sladkorja. V severovzhodni Sloveniji in sosednjem delu Hrvaške so kmetovalci lani posejali s peso 3.300 hektarov. Končnih podatkov še nimajo, menijo pa, da so dosegli med 400 do 500 metrskih stotov na hektar, kmet Martin Rudolf iz Ključarcev pa je pridelal na hektarju kar 540 metrskih stotov.

Kmetijski strokovnjaki želijo, da bi v naslednjih 5 letih kar potrojili število hektarov, na katerih bi kmetovalci posejali peso. Več sladkorja iz domačih površin pomeni namreč manjši uvoz.

Dovolj pšenice doma

BEOGRAD, SFRJ. — Načrtovalci kmetijske proizvodnje pri zvezni administraciji predvidevajo, da bodo v prihodnjih letih pridelali dovolj pšenice v SFRJ in je torej ne bo treba več uvažati. Prav tako načrtujejo, da bodo pridelali dovolj koruze za domače potrebe. Nadalje pričakujejo, da bodo na podlagi povečanih pridelkov proizvajali dovolj jedilnega olja za kritje vseh domačih potreb.

Te cilje nameravajo doseči z učinkovitim spodbujanjem zasebnih kmetovalcev in z vlaganjem več sredstev v mehanizacijo, posebno v druzbenem sektorju. Vodilni politiki govorijo, da bodo smeli biti lastniki zemlje na deželi le tisti, ki jo bodo res obdelovali.

Velika goljufija v brežiškem Slovinu

BREŽICE — V neki enoti brežiškega Slovinu so odkrili veliko goljufijo. Preiskovalni sodnik iz Novega mesta je odredil pripor kar za 11 osumljenцев. Preiskovalci so namreč ugotovili številne nepravilnosti pri odkupu grozdja in vina od kooperantov. Kakor poroča novinar Jože Splival v Delu, so posamezniki, zaposleni pri Slovinu, prodajali svoji delovni organizaciji vino brez porekla kot kakovostno vino z geografskim poreklom.

Strokovnjaki analizirajo vino v Slovinovih kletah, da bi ugotovili, ako so osumljeni prodajali poleg manj kvalitetnih vin tudi umetno nare-

jena vina. "Največjo škodo od vsega tega ima kajpak bizeljsko vino z geografskim poreklom," piše novinar Splival. "Pod to znamko so namreč prodajali manj kakovostna (in morda tudi umetna) vina, s čimer so bizeljskemu vinu naredili ogromno škodo."

Kakor poroča novinar Dela, zadeva okoli te goljufije še ni dokončno raziskana.

Slovenski tenorist se uveljavlja

LJUBLJANA — Mladi slovenski tenorist Igor Filipovič iz Ljubljane si pridobiva vedno več slovesa v zahodni Evropi s svojimi nastopi v koncertnih in opernih hišah. Kritiki menijo, da je njegov tenor bleščeč in čist.

Izkop premoga letos

VELENJE — Velenjski rudarji menijo, da bodo letos izkopali isto količino premoga kakor lani in sicer 4,7 milijona ton. V velenjskem rudniku pravijo, da so cene premoga neustrezne in da bo delovna organizacija letos poslovala z veliko izgubo. V zasavskih premogovnikih pa načrtujejo, da bodo letos za široko porabo namenili okrog 290.000 ton premoga. Lani so ga izkopali za te namene 259.000 ton.

Bevkovo rojstno hišo bodo odkupili

CERKNO. — Dosežen je bil sporazum o odkupu rojstne hiše pisatelja Franceta Bevka v Zakojcih na Cerkljanskem. Sedanji lastniki hiše so pristali na odkup, a le pod pogojem, da je pogodba kmalu sprejeta. Ako se to ne zgodi, pravijo, da bodo hišo preuredili.

"Začasni" delavci ostanejo na tujem

LJUBLJANA — Slovenci, ki so odšli načasno delo v razne zahodno-evropske države, tam tudi ostanejo. V zadnjih letih so države, ki so te delavce sprejele, začele pospeševati stapljenje le-teh z večinskimi narodom. Pri tem pa se usmerjajo predvsem na otroke zdomcev.

Ugotovili so, da se je lani vrnilo v Slovenijo le 800 zdomcev, hkrati pa dobivajo iz Slovencev, zaposlenih v tujini, vedno več zahtev za spremembo državljanstva. Na drugi strani pa slovenska vlada organizira vse več šol za otroke Slovencev, zaposlenih v tujini. Sedaj je 26 delcev slovenskih šol, ki jih obiskuje več kot 2000 otrok. Med Slovenci na časnem delu v zahodni Evropi je tudi 51 slovenskih društev.

Slovenska zdravilišča

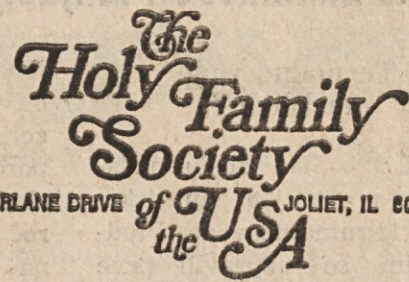
ČATESKE TOPLICE — Slovenska naravna zdravilišča so izredno privlačna za tujce. Ta zdravilišča imajo sedaj 4549 postelj, ki so bile izkoriščane lani kar 85-odstotno. Kar največ potrebujejo, je strokovno izpopolnjevanje osebja ter več zdravstveno-raziskovalnega dela.

(Pripravil R. S.)

Zu smeh

Mali nečak je na obisku pri teti. Ta mu daje pri kosilu nasvete glede lepega vedenja: "Tonček, ne jej tako hlastno! Prvič to ni lepo, drugič ni zdravo..."

"...in tretjič nam boš vse pojedel," doda Tončkov bratranec.



ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, ILL. 60434

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH
AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Sponsor of St. Clare House of Prayer

Družba sv. Družine



Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Nancy Osborne
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Frances Kimak
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frank Toplak
Social Director	Mary Lou Golf
Spiritual Director	Rev. David Stalzer
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

NOTICE

The Holy Family Society will hold its winter Board Meeting at the Home Office on Saturday, February 28, 1981 at 11:00 a.m.

Fraternally yours,
Holy Family Society — USA
Robert M. Kochevar
Secretary

THE HOLY FAMILY SOCIETY OF THE U.S.A. Minutes of the 21st General Convention

SUNDAY, AUGUST 24, 1980

Frances Kimak, our Second Trustee, followed with her report.

Mr. Chairman, Father David, Fellow Officers, Delegates and Alternates and Guests:

During these last four years, incidentally my first term, the office of Second Trustee on the Supreme Board has been most interesting and quite educational to me, educational in the sense that I have learned the many facets involved in the management of the Holy Family Society, and the numerous important decisions which must be made by our Home Office.

The Society is to be commended for its increase in business and its constant growth, now covering nine states, plus the establishment of an office in Jacksonville, Florida.

Also, as a Trustee, I have been made aware of the various types of investments which must be evaluated, and then finally be decided upon for purchase. Despite the uncertainty of today's economic world, our Home Office has done well and the Society maintains a high yield on its investments. Looking upon the past achievements of the people at our Home Office, and operating under their future guidance, the Holy Family Society will continue to progress for years to come.

Frances Kimak
Second Trustee

IVAN TAVCAR:

V ZALI

Povest

Sredi cerkve je nekaj ob stal in se vedel nespodobno, kakor se gosposki ljudje radi nespodobno vedejo po božjih cerkvah. Ugledal je Reziko in meni nič tebi nič pristopil na žensko stran med samim žensvom. Raztogotil se je gospod na leci — in kaj bi se ne — ukazal mu je, naj se pobere z mesta in naj se vede tako, kakor se moramo vesti v cerkvi: Pa mislite, da je šel? Vsa cerkev ga je čula, ko je odgovoril: "Kaj bi odhajal, ko vendar sedim pri svojem dekletu!"

Pohujšanje je bilo grozno in veliko. In Tomažka so zaradi tega za nekaj časa dejali pod ključ na ljubljanski Zabjak, da je z ričetom preganjal lakoto. Kaznovali pa so ga premalo in vsa vas je mislila tako, ker je nekaj mesecev zavladal ljubi mir, ko vendar tega ponočnjaka in razgrajča ni bilo pri domu.

Vso mašo je sedel pri dekletu in lahko si mislite, koliko je prebila uboga deklica od njega. Tudi v meni je vrelo in prav rad bi se ga bil lotil že ob božji službi, da se nisem spominjal kraja, kjer smo obhajali pobožnost.

Po maši sem obstal pred cerkvijo in dečkov se je nabralo okrog mene, ker smo hoteli vsi gledati dekleta, ko so prihajala iz cerkve. Prišla je tudi Rezika in povem vam, da je bila vsa v potu in tako se je sramovala, da se ni upala dvigniti oči. Tudi Tomažek se je bil ustavil pri družbi in oblastno je dejal: "Kaj se nisem pošteno postavil danes?"

Pa nisem molčal in odgovoril sem mu brez odloga: "Kaj si se postavil, reva? Če te je videl oče, bi te moral danes, ko prideš k južini, prmlatiti s palico, da bi ti bila polt črna kakor oglje!"

Zaklel je orjak in zatulil: "Kaj, meni govoriš tako, ti gorjanska suhljad? Počakaj, da ti premeljem kosti, da izveš, s kom imaš opravka!"

Zakričala so dekleta in se razbegnila kakor piščeta. No, pa se nisem ustrašil tega sra-koperja in čakal sem ga. Saj pa tudi ni imelo nikake moči, ker ni delalo na polju ter je bilo pijano gosposkega kruha! Ko se je siromaček zaka-dil vame, sem ga zgrabil na vso moč — in vi veste, da sem močan — in vzdignil sem

Mr. Anthony Tomazin, our Third Trustee, presented his report.

Mr. President, Father David Stalzer, Fellow Board Members, Delegates and Friends:

It has been a pleasure to serve on the Supreme Board the last four years. Wise investments and hard work performed by our president, our secretary and our staff at the home office has shown to be profitable in these very unstable times. Thank you.

Anthony J. Tomazin
Third Trustee

Our First Judicial member, Mary Riola, was asked to give her report.

Father David, Mr. Chairman, Members of the Supreme Board, Delegates and Alternates:

It has been a great privilege to serve as a Judicial Board Member the past four years.

We have attended Board meetings throughout the years and are proud to see how we have made progress in our society. Without the hard work of our home office this would not be possible.

In the future we can all work together in unity for the betterment of our Society. This is my report to you. I thank you.

Mary Riola
First Judicial

The Chairman called on John Kovas, our Second Judicial member, to present his report.

Reverend Father, Supreme Board, Delegates, Alternates and Friends of the Holy Family Society:

I would like to extend my sincere thanks to the Supreme Board for the wonderful job they have done for the past four years. I also want to congratulate them from the Sister of Mount Assisi, Alvernia Manor, St. Stephens Senior Citizens and also from my family for the wonderful job they have done.

John Kovas
Second Judicial

Mr. Toplak, our Third Judicial member, followed with his report.

Rev. Father, Mr. Chairman, Delegates and guests:

I will not give a long speech. Anything I could say has already been said. All I can add is, it is a pleasure to be part of the Holy Family Society.

Frank Toplak
Third Judicial

(To be continued)

ga kakor snop in na kameniti tlak pred cerkvijo sem ga treščil, da so zapokale kosti v njem. Dobro veste, da sem močan, in če sem jezen, pa sem močan še enkrat toliko. Takrat pa sem bil jezen in čudo ni, če so pokale kosti Tomažku v telesu! Na tlaku je obležal in kar ganil se ni, pa ga še nisem pustil v miru in prečeval sem mu rebra prav pošteno. Morali so ga odnesti k očetu v hišo in, ko so ga loški ranocelniki preiskali in pretipali, so našli dve zlomljeni rebri in tudi desna roka je bila zlomljena. Vidite, tako je vsak človek enkrat podoben divjemu petelinu, ki poje na veji spomladni sredi gozda! In pri tem ostanem! (Dalje)

MALI OGLASI

FOR RENT

Two completely furnished rooms, 3rd floor. Bath and furnace. Near St. Vitus parish. 881-7122.

(18-19)

K-Pad

Newly reconditioned, with rubber pad and circulating pump to provide warm heat to individual in sick bed. Same as used in hospitals. Call 431-0628 for price. Reasonable.

(x)

Full or Part time. Typing required. Must understand Slovenian or Croatian. Call bet. 9 a.m. and 5 p.m. — 881-5158.

(X)

FOR SALE

6 room brick home. 3 lge. bdrms. Marcella. Lge. lot. 2 car garage. Mid 50's. Call after 6 p.m. — 531-3416.

(14-19)

HIŠA NAPRODAJ

6-sobna enodružinska z garažo za 1½ avta, v collin-woodski okolici. Kličite 481-0509 med 6. in 8. uro zvečer.

(15-22)

BRICK BUNGALOW

3 bedr., 1½ baths, fenced yard. Grovewood & Waterloo area, \$48,800.

Call 692-0718 for appt.

(15-20)

HOUSE FOR SALE

3 bedroom bungalow. Appliances, basement, attached garage. E. 185 — Villaview area. To settle estate.

Call 486-3308

(18-21)

COOK WANTED

9 a.m. to 2 p.m. — Home cooking; no experience needed. Restaurant/Tavern.

Proof Room

E. 17 St. Clair Ave.

Call 566-9950

(18-19)

EUCLID BUNGALOW

4 bedr., dining area, carpeting throughout. Nice lot, \$52,000.

NORTH OF LAKE SHORE
Estate, 3 bedr., Colonial, bath & ½ — \$48,500

GROVEWOOD TAPESTRY
BRICK BUNGALOW
3 bedroom, excellent condition.

GEORGE KNAUS
REAL ESTATE INC.
481-9300

(18-19)

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj novi naslov:

MOJE IME:

Moj stari naslov:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

NEW ENLARGED & REVISED EDITION!

SLOVENIAN INTERNATIONAL COOKBOOK

WOMEN'S GLORY - THE KITCHEN

To order, send \$6.00 including postage per copy to:

Slovenian Women's Union

431 N. Chicago Street — Joliet, Ill. 60432

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St.

431-2088

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road

531-1235

LET YOUR LIFE INSURANCE WORK FOR YOU

American Mutual has a new concept which combines your life insurance with an exciting new benefit program. This program includes low interest certificate loans, low interest mortgage loans, scholarships, social activities, and recreational facilities provided by one of the largest Slovenian Fraternal Associations in Ohio. For further information, just complete and mail the below coupon.

To: American Mutual Life Assoc.
6401 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

My date of birth is

Name

Street

City..... State..... Zip.....

IZVRUJEMO PRIJAVE VSEH DOHODNINSKIH DAVKOV!

Bodite brez skrbi glede vseh vaših davčnih problemov.
Pokličite:

Guth and Sirvaitis, Attorneys at Law
877 East 185th Street — Cleveland, Ohio
692-3253 ali 944-9707

Naši odvetniki in računovodji so seznanjeni tudi z najnovejšimi spremembami v zakonih o obdavčenju posameznikov in podjetij.

Sestanki možni:

Delavniki: od 10. dop. do 8. zv.

Sobote: od 10. dop. do 6. zv.

Priznavamo Buckeye Card — Pripravljeni smo vam pomagati 12 mesecev na leto!

Naša pisarna je v Old World Plaza na E. 185 St. in sicer v Lithuanian Community Center.

20% DISCOUNT SALE ANZLOVAR'S

6214 St. Clair Ave.

All Merchandise Is Reduced At Least 20%

SALE ALSO INCLUDES:

50% OFF ON MEN'S AND BOYS SHIRTS,

SLACKS AND SWEATERS

50% OFF ON LADIES AND GIRLS BLOUSES,
SKIRTS AND SLACKS

50% OFF ON LADIES DRESSES

Sale Ends Feb. 21